

Istungidokument

B8-0402/2017

7.6.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis
(2017/2703(RSP))

Michael Gahler, Bogdan Brunon Wenta, Mariya Gabriel, Paul Rübig, Cristian Dan Preda, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, György Hölvényi, Maurice Ponga, Joachim Zeller, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Željana Zovko, Brian Hayes, Ádám Kósa, Anna Záborská, Adam Szejnfeld, Dariusz Rosati, Francesc Gambús, Julia Pitera, Andrzej Grzyb, Jarosław Wałęsa, Ivo Belet, Tomáš Zdechovský, Rosa Estaràs Ferragut, Claude Rolin, Andrey Kovatchev, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Lorenzo Cesa, Daniel Caspary
fraktsiooni PPE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis (2017/2703(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kongo Demokraatliku Vabariigi (Kongo DV) kohta, eriti 10. märtsi 2016. aasta¹, 23. juuni 2016. aasta², 28. novembri 2016. aasta ja 25. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini pressiesindaja 29. märtsi 2017. aasta avaldust ÜRO ekspertide mõrvamise kohta Kongo DVs,
- võttes arvesse nõukogu 29. mai 2017. aasta rakendusotsust (ÜVJP) 2017/905, millega rakendatakse otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravaid meetmeid³,
- võttes arvesse Aafrika Liidu, ÜRO, Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Frankofoonia Organisatsiooni 28. märtsi 2017. aasta ühiskommünikeed olukorra kohta Kongo DV Kasai provintsis, ning nende 16. veebruari 2017. aasta ühisavaldust Kongo DV kohta,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 10. märtsi 2017. aasta aruandeid ÜRO stabiliseerimise missiooni kohta Kongo DVs ning Kongo DV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitleva raamkokkuleppe rakendamise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 17. oktoobri 2016. aasta ja 6. märtsi 2017. aasta järeldusi Kongo DV kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu pressiteateid, milles väljendatakse muret 31. detsembri 2016. aasta kokkuleppe täitmist takistavate raskuste pärast ja rõhutatakse hiljuti Kasais aset leidnud vägivallaaktide uurimise tähtsust,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini ning rahvusvahelise koostöö ja arengu voliniku Neven Mimica 1. jaanuari 2017. aasta avaldust poliitilise kokkuleppe sõlmimise kohta Kongo DVs,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone Kongo DV kohta, eelkõige resolutsiooni 2348 (2017), millega uuendati ÜRO Kongo DV stabiliseerimissiooni (MONUSCO) mandaati, ning resolutsiooni 2293 (2016) Kongo DV-le kehtestatud sanktsioonide ja ekspeditsiooni mandaadi uuendamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja avaldust, milles väljendatakse

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0085.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0290.

³ ELT L 138I, 29.5.2017, lk 6.

heameelt 31. detsembril 2016. aastal toimunud, Kongo DV valimiste ajakava käsitleva põhjaliku ja kaasava poliitilise kokkuleppe sõlmimise üle,

- võttes arvesse ÜRO eksperdirühma 28. detsembri 2016. aasta vahearuanne Kongo DV kohta,
 - võttes arvesse 2013. aasta detsembri Nairobi deklaratsioone,
 - võttes arvesse Addis Abebas 2013. aasta veebruaris allkirjastatud Kongo DV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitlevat raamkokkulepet,
 - võttes arvesse 1981. aasta juuni inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartat,
 - võttes arvesse 18. veebruarist 2006 kehtivat Kongo põhiseadust,
 - võttes arvesse Cotonou lepingut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et jätkuvad humanitaar- ja julgeolekukriisid Kongo DVs on põhjustanud juba hinnanguliselt 5 miljoni inimese surma;
- B. arvestades, et olukord halveneb jätkuvalt, eriti riigi idaosas, kus nii Kongo DV kui ka välisriikide relvarühmitused, teiste hulgas Kongo Demokraatliku Vabariigi relvajõud (FARDC) panevad, sageli etnilistel põhjustel ja sealjuures täiesti karistamatult, üha toime suvalisi veresaunu tsiviilelanike kallal ning rikuvad inimõigusi ja rahvusvahelist õigust, näiteks ründavad teadlikult tsiviilelanikke, kasutavad laialdaselt seksuaalset ja soopõhist vägivalda, värbavad ja kasutavad sõjalisel otstarbel ära lapsi ning korraldavad kohtuta hukkamisi;
- C. arvestades, et Kasai provintsis on 2016. aasta augustist saadik toimunud ulatuslikud kokkupõrked valitsusvägede ja teiste relvarühmituste vahel; arvestades, et nende tõttu on sajad inimesed hukkunud ja üks miljon inimest pidanud kodunt põgenema; arvestades, et ÜRO aruannetes räägitakse ulatuslikest inimõiguste rikkumistest, sealhulgas tsiviilelanike massimõrvadest, ning räägitakse 40 massihauast;
- D. arvestades, et president Kabila tegevusetus ja vaikimine seoses nende hirmutegudega, mille toimepanijateks peetakse nii mässulisi relvarühmitusi kui ka riigi relvajõude, on äärmiselt murettekitav;
- E. arvestades, et konflikti esimesed ohvrid on naised ja lapsed; arvestades, et tihtipeale sõjalise taktikana kasutatav seksuaalne ja soopõhine vägivald on laialt levinud;
- F. arvestades, et põhiseaduse kohaselt lõppes president Kabila ametiaeg 19. detsembril 2016; arvestades, et ta on valimiste korraldamisega viivitamise ja edasi võimule jäämisega süvendanud kogu riigis poliitilisi pingeid, rahutusi ja vägivalda ning põhjustanud kümnete inimeste surma;
- G. arvestades, et inimõiguslaste rühmad teatavad jätkuvalt inimõiguste ning sõna- ja

kogunemisvabaduse alase olukorra halvenemisest riigis, sh ülemäärase jõu kasutamisest rahumeelsete meeleavaldajate vastu ja sagedastest poliitilistest kohtuprotsessidest;

- H. arvestades, et 31. detsembril 2016 sõlmiti Kongo katoliku piiskoppide rahvuskonverentsi (CENCO) egiidi all kaasav kokkulepe poliitiliseks üleminekuks, mis lubab president Kabilal jääda võimule tingimusel, et valimised toimuvad 2017. aasta lõpul ja peaminister määratakse opositsioonilise koalitsiooni ridadest; arvestades, et seni ei ole kokkuleppe elluviimisel mingit edu saavutatud ja valitsus on teinud ettepaneku rahaliste raskuste tõttu sel aastal valimisi mitte korraldada;
 - I. arvestades, et nii EL kui ka USA on kehtestanud Kongo DV suhtes sanktsioonid; arvestades, et 2017. aasta mais laiendas EL sanktsioone üheksale ametiisikule ja valitsusliikmele, kes olid Kongo DVs tõsisid inimõiguste rikkumisi toime pannud;
 - J. arvestades, et inimõiguslaste hinnangul vajab praegu abi 7,3 miljonit inimest, kellest 4,4 miljonit on lapsed ning kellele ei ole kättesaadavad joogivesi, kanalisatsioon, tervishoiuteenused ja haridus; arvestades, et 5,9 miljonit inimest ei ole toiduga kindlustatud; arvestades, et jätkuv konflikt ja sõjategevus on põhjustanud ulatusliku sundrände ning umbes 2,3 miljonit inimesed on sisepõgenikud ja 450 000 inimest on pagenud naaberriikidesse;
 - K. arvestades, et konflikti jätkudes need murettekitavad arvud ilmselt kasvavad ja olukord halveneb veelgi, eriti seetõttu, et hädasolijateni on raske jõuda;
 - L. arvestades, et ÜRO humanitaarasjade koordineerimisbüroo (OCHA) teatel on saagenud abitöötajate ja -konvoide ründamine ja röövimine, mis on sundinud humanitaarabi organisatsioone abi kohaletoimetamist edasi lükkama ja oma tegevust peatama; arvestades, et just nüüdsama rööviti ja tapeti Kasai provintsis kaks ÜRO uurijat;
 - M. arvestades, et 2017. aasta jooksul kuni praeguseni on Kongo DV saanud 22,7 miljoni euro väärtuses ELi humanitaarabi;
 - N. arvestades, et Kongo DV riiklikus soovituskavas 2014–2020, mida rahastatakse 620 miljoni euroga 11. Euroopa Arengufondist, peetakse esmatähtsaks valitsemise ja õigusriigi põhimõtte tugevdamist, sealhulgas kohtusüsteemi, politsei ja sõjaväe reforme;
1. on jätkuvalt tõsiselt mures üha halveneva poliitilise, julgeoleku- ja humanitaarolukorra pärast Kongo DVs; mõistab otsustavalt hukka igasuguse tsiviilelanike väärkohtlemise ja nende inimõiguste rikkumise, sealhulgas inimeste röövimise, tapmise, piinamise ning vägistamise ja muu seksuaalse vägivalla; tuletab valitsusele meelde tema kohustust tagada inimõigused ja kaitsta tsiviilelanikkonda;
 2. nõuab, et täielikult, põhjalikult ja läbipaistvalt uuritaks ulatuslikke ja laialdasi inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, mis toimuvad kogu riigis ja eelkõige Kasai piirkonnas, et nende toimepanijad välja selgitada ja vastutusele võtta;
 3. kordab oma nõudmist korraldada edukad ja õigeaegsed valimised täies kooskõlas Kongo põhiseaduse ning demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartaga ning rõhutab, et Kongo valitsus on kohustatud selle aasta lõpuks tagama läbipaistvateks,

usaldusväärseteks ja kaasavateks valimisteks soodsa keskkonna;

4. väljendab heameelt 2016. aasta detsembris saavutatud poliitilise kokkuleppe üle ning tunnustab CENCO vahendustegevust; samas väljendab muret selle pärast, et kokkulepet ei ole täidetud, eelkõige presidendi ja valitsuse poolt; nõuab seepärast, et kõik poliitilised sidusrühmad lepiksid kiiresti kokku üleminekuperioodi praktilistes üksikasjades ja kiirendaksid ettevalmistusi valimisteks;
5. toonitab, et valitsus on kohustatud austama, kaitsma ja edendama oma kodanike inimõigusi ja põhivabadusi; tuletab meelde, et sõna-, ühinemis- ja koosolekute vabadus on dunaamilise poliitilise ja demokraatliku elu alus ning et igasugune jõu kasutamine rahumeelsete meelevalduste vastu peaks olema keelatud;
6. väljendab rahulolu seoses Kongo DVs inimõiguste rikkumiste ja demokraatliku protsessi õõnestamise eest vastutavatele isikutele kehtestatud ELi sihipäraste sanktsioonidega, mis hõlmavad reisikeelde ja varade külmutamist, ning nõuab vajaduse korral nende laiendamist;
7. palub ELi delegatsioonil ka edaspidi hoolikalt jälgida Kongo DVs toimuvaid arenguid ning kõiki sobivaid vahendeid kasutades toetada inimõiguste kaitsjaid ja demokraatiameelseid liikumisi;
8. tuletab meelde, et rahu ja julgeolek on edukate valimiste ja stabiilse poliitilise keskkonna eeltingimused; tunneb sellega seoses heameelt MONUSCO mandaadi uuendamise üle ning selle volituste tugevdamise üle tsiviiliskaitse ja inimõiguste järgimisel seoses valimistega;
9. kinnitab oma täielikku toetust ÜRO peasekretäri Kongo DV eriesindaja ning ÜRO Kongo ühise inimõiguste büroo tegevusele;
10. rõhutab, et olukord Kongo DVs ohustab tõsiselt kogu Kesk-Aafrika piirkonna stabiilsust; kinnitab oma toetust Aafrika Liidule kui Kongo DV poliitilise dialoogi edendajale; juhib tähelepanu Aafrika Liidu otsustavale tähtsusele piirkonnas poliitilise kriisi ärahoidmisel ning kutsub teda tõhusamalt tegutsema Kongo põhiseaduse täieliku järgimise saavutamiseks; palub Aafrika Liidul ja ELil tagada Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide vaheline alaline poliitiline dialoog, et vältida olukorra edasist destabiliseerumist;
11. kahetseb seda, et raamkokkuleppe elluviimisel on väga vähe saavutatud, ning kutsub kõiki selle osapooli olukorra stabiliseerimiseks aktiivselt tegutsema; on sellega seoses seisukohal, et ELi abi tuleks rohkem keskendada demokraatiale ja riigi ülesehitamisele, sealhulgas julgeolekuvaldkonna ja riiklike institutsioonide põhjalikumale reformimisele;
12. väljendab veel kord tõsist muret Kongo DVs valitseva ärevust tekitava humanitaarolukorra pärast; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid jätkaksid abi andmist Kongo DV elanikele, et parandada elanikkonna kõige kaitsetumate rühmade elamistingimusi ning tegeleda sundrände, toiduga kindlustamatuse, epideemiatega ja loodusõnnetustega tagajärgedega;

13. mõistab hukka kõik rünnakud humanitaarabi organisatsioonide töötajate ja rajatiste vastu;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Aafrika Liidule, Kongo DV presidendile, peaministrile ja parlamendile, ÜRO peasekretärile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning AKV–ELi parlamentaarsele ühisassambleele.